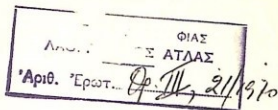

21

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ
ΚΕΝΤΡΟΝ ΕΡΕΥΝΗΣ
ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΑΟΓΡΑΦΙΑΣ
ΑΝΑΓΝΩΣΤΟΠΟΥΛΟΥ 14
ΑΘΗΝΑΙ (136)

ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟΝ
ΔΙΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΕΡΓΑΛΕΙΑ

ΚΑΙ ΚΑΤ' ΕΘΙΜΟΝ ΠΥΡΑΣ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΘΗΝΑΙ 1968
ΕΚ ΤΟΥ ΕΘΝΙΚΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ

Διαβρέβριος 1969 / Φεβρουάριος 1970

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

1. Ἐξεταζόμενος τόπος (χωρίον, κωμόπολις) Πραχρίον
 (παλαιότερον ὄνομα:), Ἐπαρχίας Διδυμοτείχου,
 Νομοῦ Ἑβρου
2. Ὄνοματεπώνυμον τοῦ ἐξετάσαντος καὶ συμπληρώσαντος Χρήτος
Ἀραμωατζής ἐπάγγελμα Διδάσκαλος
 Ταχυδρομικὴ διεύθυνσις Πραχρίον / Σ. Σ. Πυθίου / Ν. Εβρου
 Πόσα ἔτη διαμένει εἰς τὸν ἐξεταζόμενον τόπον. 4

3. Ἀπὸ ποῖα πρόσωπα κατεγράφησαν αἱ παρατιθέμεναι πληροφορίες :

α) ὄνομα καὶ ἐπώνυμον Κωνσάνης Πατσιαμάνης

τὸν Ἀντωνίου

ἡλικία 66 γραμματικαὶ γνώσεις Δ' Δημοτικῆς

..... τόπος καταγωγῆς Πραχρίον

Διδυμοτείχου / Ν. Εβρου

β) Πατσιαμάνης Αὐλωνίου τῶν Πικιώνων Σ. Σ. Πυθίου Ν. Εβρου Διδυμοτείχου Κοινότητος Πραχρίου, ἀπόγονοι Δημοτίων, ἐν Πραχρίῳ / Διδυμοτείχῳ.

Α'. α'. ΤΑ ΓΕΩΡΓΙΚΑ ΚΤΗΜΑΤΑ ΠΡΟ ΤΟΥ 1920

- 1) Ποῖαι ἀγροτικαὶ περιοχαὶ προωρίζοντο διὰ σπορὰν καὶ ποῖαι διὰ
 βοσκήν ποιμνίων ; Αἱ ἐκχερῶμεναι περιοχαὶ διὰ σπο-
ραὶν (κεδιναὶ καὶ βρεῖναι) καὶ αἱ δασίνης διὰ βοσκήν.

Ὑπῆρχον αὐτὰ χωρίσται ἢ ἐνηλλάσσοντο κατὰ χρονικὰ διαστή-
 ματα ; Ὑπῆρχον χωρίσται

- 2) Εἰς ποίους ἀνήκον ὡς ἰδιοκτησίαι ; α) εἰς φυσικὰ πρόσωπα,
 δηλ. εἰς τοὺς χωρικοὺς· β) εἰς γαιοκτήμονας (Ἕλληνας ἢ ξένους, ὡς
 π.χ. Τούρκους)· γ) εἰς Κοινότητας· δ) εἰς μονὰς κλπ.
Εἰς ξένους καὶ κληρονομία

- 3) Ὁ πατὴρ διατηρεῖ τὴν περιουσίαν του συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν
 γάμον τῶν τέκνων του, διανεμομένης ὑπ' αὐτῶν μετὰ τὸν θάνατόν
 του ; Οἱ κληρονόμοι πατέρες διατηροῦν ταύτην
συγκεντρωμένην καὶ μετὰ τὸν γάμον τῶν τέκνων των

β'. 1) Οἱ κάτοικοι ἀσχολοῦνται μόνον εἰς τὴν γεωργίαν ἢ μόνον εἰς τὴν κτηνοτροφίαν ; ἢ συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας, δηλ. τὴν γεωργίαν καὶ τὴν κτηνοτροφίαν ; ~~συγχρόνως εἰς ἀμφοτέρας~~.....

2) Οἱ τεχνῖται (δηλ. οἱ βιοτέχναι) ἀσχολοῦνται ἐν παρέργῳ καὶ εἰς τὴν γεωργίαν ; ~~ναί~~.....

γ'. 1) Εἰς τὰ μεγάλα κτήματα : τῶν γαιοκτημόνων (τσιφλικούχων), τῶν μοναστηρίων ποιοὶ ἐργάζοντο εἰς αὐτά ; καὶ ὑπὸ ποίους ὄρους ὡς άτομα ἢ μὲ ὀλόκληρον τὴν οἰκογένειάν των ;

~~Δεν ἀσχολοῦν καὶ κατὰ γαιοκτημόνων οὐκ~~
~~μοναστηρίων, ἢ τὰ χωρία μας~~.....

2) Πῶς ἐκαλοῦντο οὗτοι ; (κολλήγοι, σέμπροι, μισακάτορες, σημα-κατόροι κλπ.)..... Ποία ἦτο ἡ κοινωνικὴ των θέσις ; ...

3) Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή των ; (εἰς εἶδος ἢ εἰς χρήμα ;).....

4) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ ἐργάται ; ἐποχικῶς, δηλ. διὰ τὸ θέρισμα, τὸ ἀλώνισμα, τὸν τρυγητὸν ἢ δι' ὅλον τὸν χρόνον ; Ἀπὸ ποῦ προήρχοντο οὗτοι ; ἦσαν ἄνδρες μόνον ἢ καὶ γυναῖκες ; ποίαν ἀμοιβὴν ἐλάβανον ἡμερομίσθιον εἰς χρήμα ἢ εἰς εἶδος ;

5) Ἐχρησιμοποιοῦντο καὶ δοῦλοι (ὑπηρέται) ἢ δοῦλαι ; Ἐὰν ναί, ἀπὸ ποίους τόπους προήρχοντο ;

6) α) Οἱ νέοι καὶ αἱ νέαι τοῦ τόπου ποῦ ἐπῆγαιναν δι' ἀνεύρεσιν ἐργασίας ; ~~ἐιργάζοντο κυρίως εἰς τὰ κτήματα των~~
~~ὡς ἐλαχίστων οἱ εἰνὲς ἀσχοιοῦντο εἰς τὴν βιοτε-~~

~~ροδρομικὴν γραμμὴν~~
β) Ἐπῆγαιναν ἐποχικῶς ὡς ἐργάται..... ἢ ὡς τεχνῖται κτίσται, γύφτοι (σιδηρουργοί), βαφεῖς (μπογιατζήδες), πρ-αματευτάδες (ἐμποροὶ) κλπ. ; ~~ὡς ἐργάται εἰς τὴν βιοτε-~~
~~ροδρομικὴν γραμμὴν~~.....

δ'. 1) Πώς ἐλιπαίνοντο παλαιότερον τὰ χωράφια: με ζωϊκὴν κόπρον (βοῶν, αἰγοπροβάτων κλπ.), φυτικὴν (με καῦσιν: α) τῆς καλάμις μετὰ τὸν θερισμόν, β) τῶν θάμνων κλπ.) ἢ με κάλυψιν (παράχωμα) χλόης (τριφυλλιοῦ, λαθουριοῦ κλπ.) δι' ὀργώματος;

Μέζωι κὴν κόπρον.

2) Πότε ἔγινε τὸ πρῶτον χρῆσις χημικῶν λιπασμάτων εἰς τὸν τόπον σας; 1935.

ε'. Ἀπὸ πότε χρησιμοποιοῦνται: τὸ σιδηροῦν ἄροτρον καὶ αἱ γεωργικαὶ μηχαναὶ εἰς τὸν τόπον σας;

Ἀπὸ τοῦ 1910 τοῦ σιδηροῦν ἄροτρον.

1) Σιδηροῦν ἄροτρον (τύποι αὐτοῦ, δηλ. μονόφτερο, δίφτερο κλπ.).

Εἰς ποῖα κτήματα ἐχρησιμοποιεῖτο (ἢ χρησιμοποιεῖται) κάθε τύπος;

Ποῖος κατεσκεύαζε τὸ ἄροτρον τούτο ἢ ἀπὸ ποῦ ἐγένετο ἡ προμήθεια αὐτοῦ;

καὶ περιέμοιναῖται δι' ὅλα κατὰ κράτος καὶ ἀρχαῖς ἐπιδρομὰς ἀπὸ τὸν Βόλον.

Παραθέσατε σχεδιαγράφημα (ἢ φωτογραφίαν) ἐκάστου τύπου σιδηροῦ ἄροτρον με τὰς ἀντιστοίχους ὀνομασίας τῶν μερῶν αὐτοῦ, ὡς τοῦ κατωτέρω παρατιθεμένου.

1..... 4..... 7..... ἐν χειρὶ.

2..... 5..... 8.....

3..... 6..... 9.....

2) Τρακτέρ (ἀπὸ πότε εἶναι ἐν χρήσει;) Ἀπὸ τοῦ 1946.

3) Μηχανὴ θερισμοῦ 1919.

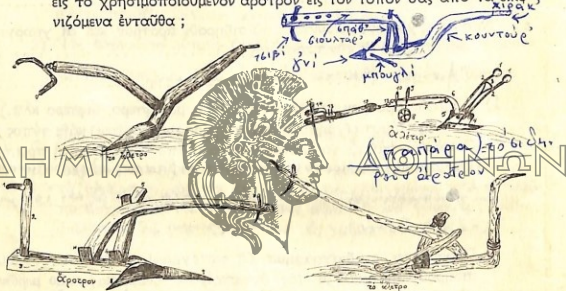
4) Μηχανή δεσίματος τῶν σταχυῶν (δεματιῶν).....1919.....

5) Μηχανή άλωνισμού 1938

στ'. 1) Τὸ ξύλινον ἄροτρον. Ποῖος κατεσκεύαζε (ἢ κατασκευάζει) τὸ
παλαιὸν ξύλινον ἄροτρον

Τινὲς ἐκ τῶν γερμῶν τοῦ χωρίου.....

2) Ποία ἦτο ἡ μορφή τοῦ παλαιοῦ ξυλίνου ἀρότρου εἰς τὸν τόπον σας καὶ ποία εἶναι σήμερον. Ποῖαι διαφοραὶ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν) εἰς τὸ χρησιμοποιούμενον ἄροτρον εἰς τὸν τόπον σας ἀπὸ τὰ εἰκονιζόμενα ἐνταῦθα ;

3) Ἰχνογραφήσατε τὸ ξύλινον ἄροτρον⁽¹⁾ καὶ τὸν ζυγὸν ὡς ἀπαντᾷται εἰς τὸν τόπον σας καὶ παραθέσατε τὰ ἀντιστοιχοῦντα εἰς τοὺς ἀριθμοὺς ἐν χρήσει ὀνόματα τῶν διαφόρων μερῶν καὶ τῶν ἐξαρτημάτων αὐτοῦ. Ξύλινον ἄροτρον (ἀλέτρι).

1. αυράκ'..... 6. βουντάρ'..... 11.

2. 7. 76131 * 12.

3.) Κουντούρ, 8. ☒ μπουχλί(α) 13.

4. 9. *pr* 14.

5. 6721 10. 15.

* Διαίρησιν ὄργανα μετεσκήψω τὸ «Τετρί»

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.

(1) Ἐάν εἶναι δυνατόν ἀποστείλατε καὶ φωτογραφίαν.
(ἢ αἱφύρα) ὡρὸς τὴν ἐπαύρινον καὶ διὰ βαρὺ πρὸς τὸν
Jugón

(Εάν υπάρχουν διαφοραί, δύνασθε νὰ μεταβάλετε τὴν ἀνωτέρω ἀρί-
θμῳσιν).

- 4) Τὸ ὕνι. Τὸ ὕνι τοῦ ξυλίνου ἀρότρου ἦτο (ἢ εἶναι) μῖς μορφῆς
διὰ τὴν ἀροτρίασιν ὅλων τῶν εἰδῶν τῶν χωραφῶν ; δηλ. τῶν
χωματερῶν (λιβάδια, κῆποι) καὶ τῶν πετρωδῶν. — Ἰχνογραφῆ-
σατε ἢ φωτογραφήσατε τὸ ἐν χρήσει ὕνι (ἢ τὰ ἐν χρήσει, ἐάν
εἶναι διαφόρων τύπων) καὶ σημειώσατε τὴν χρῆσιν ἐκάστου.

Τὰ ὕνι (χρῖ). ἔτο μῖς μορφῆς δι' ὅλους τοὺς ἔργους, ὡς
τὰ ἑκὼνι τρέμενον.

- 5) Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς σπάθης τοῦ ἀρότρου; Κυνιδριὴ καὶ
ἐπιμήκης.

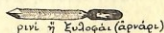
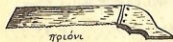
6) Ἦτο (ἢ εἶναι) κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ἡ σπάθη τοῦ ἀρότρου;

κατασκευασμένη ἐκ ξύλου ἢ σιδήρου ἡ σπάθη τοῦ ἀρότρου;
πρὸς τὸ ὕνι.

- 7) Ἔργαλεῖα διὰ τὴν κατασκευὴν καὶ ἐπιδιόρθωσιν τοῦ ἀρότρου
(π.χ. σκεπάρνι, πριόνι, ἀρίδι, ἀρνάρι, ξυλοφαῖ κλπ.).....

σκεπάρνι = σκεπ. ἀρ. (ἢ) ῥ. ἰ. ὄν. α. ἀρίδα, ν. τ. ρ. π. ι. (ξυλοφαῖ).
πριόνι, κ. π. λ. ἀρ. (ἐκαρπίλλο).

8) α) Διὰ τὸν ἄροτον (ζευγάρισμα, ὄργωμα) ποῖα ζῶα ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) : βόες ἢ ἄλλο ζῶον, δηλ. ἵππος, ἡμίονος, ὄνος; ... *β. ο. ε. ς.*

β) Ἐχρησιμοποιοῦντο (ἢ χρησιμοποιοῦνται) διὰ τὸ ὄργωμα δύο ζῶα ἢ ἓν ; ... *Α. β. ο. ε. ς.*

9) Διὰ τὸ ζευγάρισμα μὲ δύο ζῶα ἦτο (ἢ εἶναι) ἀναγκαῖος ὁ ζυγός ;

Ναὶ, ἦτο. Μὴ εἶναι. ...
Οὐκ εἰσὶν ἱκανοὶ ὅτι οὐκ εἶναι.

Σχεδιάσατε τὴν μορφήν τοῦ παλαιότερου καὶ τοῦ σημερινοῦ ζυγοῦ (ἢ φωτογραφήσατε αὐτὸν) καὶ ὀνομάσατε τὰ διάφορα μέρη καὶ ἐξαρτήματα αὐτοῦ. (π.χ. λουριά, λοῦρα, ζεύλες, πιζεῦλια κλπ.).

10) Σχεδιάσατε ἰδιαίτερος τὴν μορφήν τῶν ζευλῶν τοῦ ζυγοῦ εἰς τὸν τόπον σας.

11) Πῶς λέγεται εἰς τὸν τόπον σας ὁ κρίκος ἐκ σιδήρου, ξύλου ἢ σχοινίου, ὃ ὅποιος τοποθετεῖται εἰς τὸν ζυγὸν (πολλαχοῦ : λοῦρα, κουλλούρι), προσδένεται δὲ εἰς αὐτὸν τὸ ἄροτρον διὰ τὸ ὄργωμα ; (Σχεδιάσατε αὐτόν). *Διὰ τὸ ξύλινον λέγεται (καλατσό).* *Διὰ οὐλο*

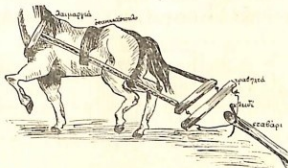
οὐλοῦν (τοιουλκαρ). ...

12) Ἀπὸ πότε γίνεται τὸ ὄργωμα δι' ἐνὸς ζώου ; *Γίνεται μὲ δύο ζῶα καὶ ὡστε μὲ ἓν.*

Πῶς γίνεται ἡ ζευξίς του (τὸ ζέψιμον) εἰς τὸ ἄροτρον ; ...

Περιγράψατε και σχεδιάσατε (ή φωτογραφήσατε) την σκευήν,
την όποیان φέρει τὸ ἄλογον ἢ ἄλλο ζῷον διὰ νὰ προσδεθῇ
εἰς αὐτήν τὸ ἄροτρον.....

ζ'. Ἀροτρίασις (ὄργωμα) καὶ σπορά

α) Ποιος ὄργωνε παλαιότερον (ἢ σήμερον) : 1) ἄνδρας (ὁ ἰδιοκτήτης τοῦ ἀγροῦ ἢ ἄλλος)· 2) γυναῖκα· 3) υπηρέτης. Σημειώσατε ποῖα ἢ συνήθεια εἰς τὸν τοῖπον σας. Παλαιότερον μόνον ὁ ἄνθρωπος
ἐκτρέφεν ποταμίους καὶ γυναῖκα.....

β) 1) Περιγράψατε λεπτομερώς, πώς γίνεται το ζεύξιμον των βοδιών (η τοῦ βοδιοῦ, τοῦ ἀλόγου) εἰς τὸ ξύλινον ἄροτρον. (Παραθέσατε, εἰ δυνατόν, καὶ φωτογραφίαν) ... *Παραθέσεις τοῦ Συλλογ. ἐπὶ τῶν*

καὶ ἀπολύτως ἐν θεῷ αὐτοῦ μὲ τὸ ἄρσεν διὰ τῶν ἐν-
νυκτικῶν καὶ ἐκκατάβ' καὶ ἐν σέξουα καὶ τῶν ἄλλων.

2) Πώς γίνεται το ζεύξιμον εις τὸ σιδηροῦν ἄροτρον. Ἰνδίδις τοῦ ἀρότρου
 μὲ τὸ (Τεῖσον χκαρ), τὸ ποσὶ τῆς τοῦ ἴνυρ ἑπὶ τῶν βωτῶν ἀπὸ ἀκροῦς
 ὀνόματι αὐτοῦ μὲ τὸ (Τεῖσον χκαρ).....

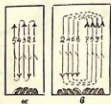
3) Πῶς κατευθύνει ὁ γεωργὸς τὰ ζευγμένα ζῶα (ἢ τὸ ζῶον) κατὰ τὸ ὄργανον· με σχοινί, τοῦ ὁποῖου τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων ἢ ἄλλως ; (Περιγραφή καὶ σχεδίασμα ἢ φωτογραφία).
 Μέ. 6. 4. 1. 1. 1. τὸν ὁμοῖον. τὰ ἄκρα ἔχουν δεθῇ εἰς τὰ κέρατα τῶν ζῶων.

- 4) Σχεδιάσατε πώς ἐγίνετο παλαιότερον (ἐπίσης πώς γίνεται σήμερον) τὸ ὄργανον. Ὁρῶνται τὸ χωράφι με ἀνοιγομένης αὐλακας (αὐλακιές) κατ'εὐθείαν γραμμὴν, ὡς τὸ κατωτέρω σχεδιάγραμμα(α);

Μέ. ξύλινον ἄροτρον, ὡς τὸ σχεδιάγραμμα α'.....

ἢ ὀργώνεται περιφερειακῶς ὡς εἰς τὸ σχεδιάγραμμα (β);

Μέ. ξύλινον ἄροτρον, ὡς τὸ σχεδιάγραμμα β'...

Σημειώσατε με τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ, ποῖον ἐκ τῶν ὀργωμάτων τούτων (α, β) εἶναι ἐν χρήσει εἰς τὸν τόπον σας. Ἐάν ὑπάρχη ἄλλος τις τρόπος ὀργωματος σχεδιάσατε καὶ περιγράψατε αὐτόν.

- 5) Ἡ σπορά καὶ τὸ ὄργανον τοῦ ἀγροῦ ἐγίνετο (ἢ γίνεται ἀκόμη) εἰς λωρίδας (δηλ. σπάρεις, ὑτάμιες, σιασιές, μεσοδράδες κ.λ.π.);

Ἡ σπορά ἐγίνετο καὶ γίνεται εἰς (σπενρχιές), λωρίδας.....

Πῶς ἐχωρίζετο ἡ λωρίς (ἡ σποριά); με αὐλακίαν;

Μέ. ἀντικίαν.....

- 6) Ποῦ ὑπάρχει ἡ συνήθεια νὰ γίνεται ἡ σπορά τοῦ σίτου καὶ ἄλλων δημητριακῶν μόνον με σκαπάνην, δηλ. νὰ μὴ χρησιμοποιῆται ἄροτρον; Μόνον ματα τὸ ἔτος..... 1915..... οἱ καλὶ π.

Μοι ἐβηξαν, ἀναγκαστικῶς, με σκαπάνην. ὅτε οἱ.....

- 7) Τούτοι ἤρπασαν τὰ μέγιστα τῶν κατοικούντων τοῦ χωρίου. Ποῖοι τρόποι ἢ εἶδη ὀργωματος (ἀροτριάσεως) ἦσαν ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ σήμερον). Δηλ. ἡ διάνοιξις τῶν αὐλάκων με τὸ ὑνί: καθέτως, πλαγίως, βαθιὰ κλπ.

Πλαγίως καὶ βαθιὰ.....

ἢ ἄλλων. . . . Βαβυλῶνα ποτα. τὸ κερύκεον ὁ ὄψωμα μετ.

φυλάττει τὴν κορμὴν.

γ) Ἀροτριάσεις (ὀργώματα) τοῦ ἀγροῦ πρὸ τῆς σπορᾶς :

- 1) Διὰ τὴν σπορὰν δημοτηρικῶν. Πόσα ὀργώματα ἐγίνοντο (ἢ γίνονται) καὶ πότε, δηλ. κατὰ ποίαν χρονικὴν περίοδον. Πῶς λέγονται (ὀνοματολογία) τὰ ὀργώματα αὐτά· π.χ. καλλουργία, διβόλισμα, γύρισμα κλπ.

“Ὁν βαδὺ ὄργημα κατὰ τὸν Πόντον ἢ Ἀχαιοῖς...

καὶ ἀπὸ τῆς ποταμῆς ἑσθλὰν τὰν οὐκὼβριον.

Ἐάντις ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τῇ ἐρώσει· ἡ ἀπάντησις ἐπὶ τῇ ἐρώσει.

- 2) Διὰ τὸ φύτευμα κηπευτικῶν. (Ἀπαντήσατε ὁμοίως, ὡς ἂνωτέρω)

2. να μετα το θίνωπο να διο ζρηματα μετα
 ΑΗΜΙΑ ΑΘΗΝΣ

- 3) Ἐπὶ πόσα ἔτη δέον νὰ ἀφεθῇ ἀσπάρτον τὸ χωράφι, δηλ. εἰς ἀγρὰ-
νάπαιυσιν, διὰ νὰ σπαρθῇ κατόπιν σιτάρι ἢ ἄλλο δημητριακόν...

48v 72cos.

- 4) Πόσα ὀργάματα γίνονται διὰ κάθε εἶδος καλλιέργειας (σίτου, κριθῆς, ἀραβοσίτου, ψυχανθῶν, κηπευτικῶν εἰδῶν κλπ.) καὶ κατὰ ποίαν ἐποχὴν;

- 5) Ποια εργαλεία ή σκεύη χρησιμοποιούνται: α) κατά την σποράν.
π.χ. τὸ δι σ ά κ ν εἰς αὐτὸ περιέχεται ὁ σπόρος καὶ ἐξ αὐτοῦ λαμβανόμενος διασκορπίζεται ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ;

διεσκέψαμε, ἡ χιουμπέ, β' νῆ (ζυγῖον δοκίον) καὶ τενεκές (δοκίον λευκοειδερῶν).

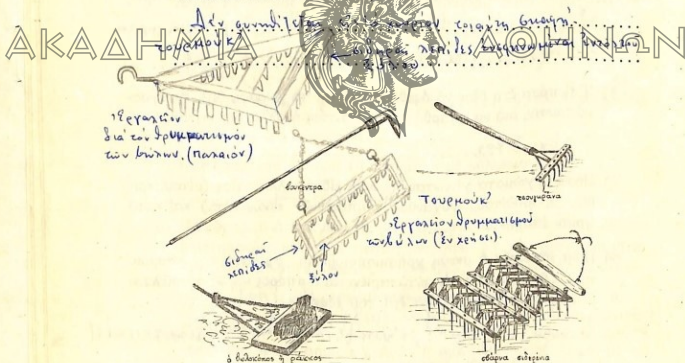
- β) Μὲ ποῖα γεωργικὰ ἐργαλεῖα (ἢ τυχὸν ἄλλα μέσα): 1) καθαρίζονται: τὸ ποδάρι, τὰ φτερά (παρουΐτια) κ.ἄ. καὶ τὸ ὑνὶ κατὰ τὴν ἀροτρίασιν (ὄργωμα, ἀλέτρισμα, κάμωμα κλπ.) ἀπὸ τὸ χῶ-

Σχ. 1 πιο απλός τύπος

2) Γίνεται μετά τὸ ὄργωμα ἰσοπέδωσις τοῦ χωραφιοῦ (σβάρνισμα, διβόλισμα); Καὶ τὸ ὄργωμα τῆς β. πορᾶς (τοῦ ρ. κού-

κλατίερα (επαύριο των βαίλων και αποχύνει βλάνη-
μα.

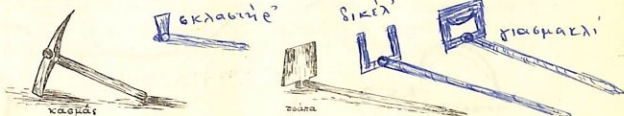
3) 'Η σκαφή μερών του άγρου που δέν έχουν όργωθή (με σκαλίδα, τσαπί κ. ά.); Νά γίνη εις την θέσιν των ως άνω (1 - 3) έρωτημάτων περιγραφή εκάστου έν χρήσει εργαλείου και νά παρατεθοῦν σχεδιάσματα ή φωτογραφίαι. (Παρατίθενται ένταῦθα ένδεικτικώς σχεδιάσματα τινων εκ τούτων)

γ) Ἐργαλεῖα διὰ σκάψιμον καὶ σκάλισμα τοῦ ἀγροῦ ἢ τοῦ κή-
που· π.χ. ὁ κασμάς, ἡ τσάπα κ.ἄ. (Σημειώσατε τὸ ὄνομα, τὴν χρῆσιν

ἐκάστου καὶ παραθέσατε ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν)

1). καθώς 2). τωπι 3). εκλαβήρ (εκαλιβήρ) 4) δμνίλ' 5) χιασμενίλ'

- 6) Ποῖα πρόσωπα βοηθοῦν τὸν ζευγολάτην (ἢ ζευγάν) εἰς τὸ ὄργωμα καὶ πῶς καλοῦνται οἱ βοηθοὶ οὗτοι ὡς καὶ αἱ ἐργασίαι ποὺ ἐκτελοῦν

Τὰ τέκνα πατρὶς ἡρώων τοῦ Τροχάτου. 4 Ἐργαστα αὐτῇ
παύεται· (ἴντεν).

- 7) Ποια χωράφια εκκαλλιεργούνται (ή καλλιεργούνται) διὰ τὴν σπορὰν ὁσπρίων. Πῶς ἐγίνετο ἡ σπορὰ καὶ ἡ καλλιέργεια ἐκάστου

ΕΙΟΥΣ. Π.Σ. ΕΝΑ. ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝ. ΧΡ. ΑΦΙΑ. ΔΙΑΚΟΝΑΓΕΡΜΑΝ
ΔΑΔΗΜΙΑ. ΔΑΘΗΝ. ΓΑΝΟΔΩΝ. ΜΕΝ. Ν.Σ. Π.Π.Ο.Ρ.Ν.Α. ΜΑΝ.ΕΡ.Χ.Α. ΓΑΝΟ
ΜΕΝ. ΡΕΒΥΔΩΝ.

- 8) Ποῖα χωράφια ἐκαλλιεργοῦντο (ἢ καλλιεργοῦνται) διὰ τροφᾶς τῶν ζώων· π.χ. ρόβη, σανόν, τριφύλλι κ.ἄ.

Τα δυνατά χωρία με τη γύλη

- 9) Πῶς ἐγένετο πρὸ τοῦ 1920 (ἡ σήμερον) ἡ καλλιέργεια τῶν γεωμή-
λων; ἐσπέρνοντο ἢ ἐφυτεύοντο εἰς αὐλάκια ἢ, πρᾶσις (βραγιές)
καὶ ἄλλως. ὅς. οὐδ' αὖμα. με. τεμαχιόμενα γεωμήλα καὶ

61. φωνίες με μικρές παύσεις. 8.6.1903.

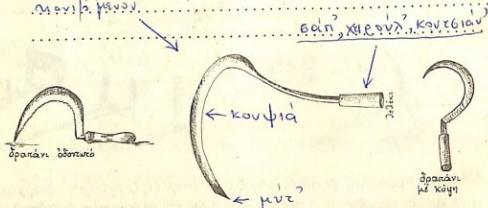
Β'. ΘΕΡΙΣΜΟΣ

α. Ἐργαλεῖα θερισμοῦ.

- 1) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον ἐθερίζοντο παλαιότερον τὰ δημητριακά.
(Παραθέσατε τὸ ὄνομα καὶ ἰχνογράφημα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ·

π.χ. με τὸ δρεπάνι, τὸ μαχαίρι κλπ.)

Με τὸ δρεπάνι (δρεπαν'), ὡς τὸ μέλαν. ἢ
 κινεῖται μόνον

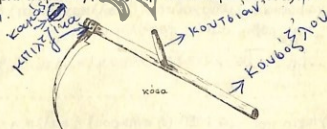

Ἐάν ᾤσαν (ἢ εἶναι ἀκόμη ἐν χρήσει) διαφόρων εἰδῶν δρεπάνια ἢ
 ἄλλα μέσα θερισμοῦ, παρακαλοῦμεν νὰ τὰ περιγράψετε· ἐπίσης νὰ
 σχεδιάσετε τὰ ἐργαλεῖα ἢ νὰ τὰ φωτογραφήσετε.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΑΘΗΝΩΝ

2) Μὲ δρέπανα ἢ με ποῖα ἄλλα ἐργαλεῖα (π.χ. κόσες) ἐθερίζοντο
 (ἢ θερίζονται) τὰ χόρτα (π.χ. τὸ τριφύλλι κλπ.) διὰ τροφὴν τῶν
 ζώων· (βλ. παράδειγμα εἰς τὴν κατωτέρω εἰκόνα) .μ.ε. κ.ε.ε.ε.ε.

ὡς ἡ κινεῖται μόνον.

3) Ἡ λεπίς (δηλ. ἡ κόψη) τοῦ δρεπανιοῦ ἢ ἄλλου θεριστικοῦ ἐργα-
 λείου ἦτο ὁμαλὴ ἢ ὀδοντωτή; (Σχεδιάσατε αὐτήν)

ὁμαλή

4) Πῶς ἦτο κατεσκευασμένη ἡ χειρολαβὴ του· (σχεδιάσατε ἢ φωτο-
 γραφήσατε αὐτήν). Ὁ σιδηροῦς σκελετὸς πῶς ἐλέγετο;

ἡ κοῦβος ἢ ἡ κοῦβος

ὁ σιδηροῦς σκελετὸς ἡ κοῦβος (κόβα)

- 5) Ποῖος κατεσκεύαζεν αὐτὰ τὰ θεριστικά ἐργαλεῖα (π.χ. τὰ δρεπάνια κ.ά.)

Τὰ δρεπάνια οἱ χυγγοὶ (εἰς τὴν ἀδελφείαν)

- 6) Ἦτο παλαιότερον (ἢ εἶναι ἀκόμη) ἐν χρήσει καὶ ὁ θερισμὸς μὲ τὰς χεῖρας, δηλ. δι' ἐκριζώσεως καὶ ὄχι διὰ κοπῆς τῶν δημητριακῶν ἢ ὀσπρίων (π.χ. τῆς κριθῆς, τῶν ρεβιθῶν) ἢ τροφῶν τῶν ζώων (τῆς ρόβης κλπ.) Τὰ ρεβιθία, οἱ φανὲς παρὰ τὸ ρόβι διὰ τῶν χειρῶν

β. Θερισμὸς τῶν δημητριακῶν.

- 1) Εἰς ποῖον ὕψος ἀπὸ τοῦ ἐδάφους ἐθερίζοντο (ἢ θερίζονται) μὲ τὸ δρεπάνι ἢ ἄλλο κοπτερόν μέσον ὁ σῖτος, ἡ κριθή, ἡ βρώμη, ἡ σίκαλις κλπ. 2.5. 2.5. 1.0 - 1.5. ἐκ τοῦ ἐδάφους

- 2) Οἱ στάχυες ποῦ ἔμεναν (ἢ μένουσι) εἰς τὸ χωράφι μαζὶ μὲ τὴν ρίζαν μετὰ τὸν θερισμὸν πῶς ἐλέγοντο (ἢ πῶς λέγονται)

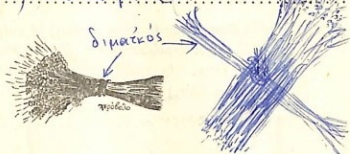
καρπὸς αἰ. ἢ αὐτὸς ὁ καρπὸς

- 3) Ποῦ ἀκολουθοῦν τοὺς θεριστὰς ἄλλα πρόσωπα (γυναῖκες ἢ παιδιὰ), τὰ ὅποια παραλαμβάνουν ἀπ' αὐτοῦ τὰ δράγματα (δραχμῆς, πιάσματα, χεριές, χερόβολα) τῶν σταχυῶν καὶ τὰ τακτοποιοῦν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Μήπως οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τὰ δράγματα; Οἱ ἴδιοι οἱ θεριστὰς ἀποθέτουν τὰ δράγματα (κοινὰ λεγόμενα) ἐπ' αὐτὸ (δικαίῳ) δηλαδὴ ἐπὶ αἰκίᾳ τὰ ὅποια κεραικῶς γιὰ τὸ δόσιμο τοῦ δηματιοῦ

- 4) Πῶς τοποθετοῦνται τὰ δράγματα (οἱ χεριές) ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Πολλὰ ὁμοῦ; Πόσα; Μήπως τοποθετεῖται ἕκαστον δράγμα (πιάσμα τῆς χειρὸς) χωριστὰ; Ὅπου τοποθετοῦνται πολλὰ μαζί, αἱ κεφαλαὶ τῶν σταχυῶν εὐρίσκονται πρὸς τὴν αὐτὴν κατεύθυνσιν ἢ διασταυρῶνται. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

Διατεταγμέναι εἰς δύο δράγματα, χιαστί, εἰς καθὲν δίκαιον

5) Πώς λέγονται τὰ τοποθετούμενα μαζί δράγματα; Πολλαχού κα-
 λούνται ἀγκαλιές. (Κυρβουλαμαθές) δια τὰ μεγάλα διτελεία
 μαι. (Χυριές) δια τὰ μικρά.

γ. Οἱ θερισταί.

1) Ποῖοι θερίζουν: ἄνδρες καὶ γυναῖκες; Ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν)
 θερισταί, οἱ ὅποιοι ἤρχοντο ὡς ἐπαγγελματίαι δι' αὐτὸν τὸν
 σκοπὸν ἀπὸ ἄλλων τόπων καὶ ποίον; Ἄνδρες καὶ γυναῖ-
 κες. Ὑπῆρχον θερισταί οἱ ὅποιοι ἐκαστοὶ
 (οὐρακτεῖς) καὶ ἔχοντο ἀπὸ δάκτυλα
 ... χυριές.

2) Πῶς ἡμείβοντο οὗτοι με ἡμερομισθίον (μεροκάματο) ἢ κατ'
 ἀποκοπὴν (ἐκκοπὴς). Ποία ἦτο ἡ ἀμοιβή; εἰς χρῆμα ἢ εἰς
 εἶδος; Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχής φαγητοῦ ἢ ἀνευ
 φαγητοῦ; (Παραθέσατε μετὰ τὰς πληροφορίας καὶ τὴν σχετικὴν
 εἰς τὸν τόπον σας ἐνοματολογίαν).
 Μετ' ἡμερομισθίου καὶ ἀποκοπὴν (μουτουρού)
 καὶ μετὰ εἶδος.
 Τὸ ἡμερομισθίον ἦτο μετὰ παροχής φαγη-
 τού.

3) Οἱ ἄνδρες ἢ αἱ γυναῖκες ἔφερον τι εἰς τὰς χεῖρας πρὸς προφύ-
 λαξιν, ἰδίᾳ τῆς ἀριστερᾶς, κατὰ τὸν θερισμόν; Ἐπίσης κατὰ
 τὴν ἔναρσιν τῆς ἐργασίας τὴν πρώτην ἡμέραν περιεβάλ-
 λοντο τι εἰς τὴν μέσσην τοῦ σώματος διὰ νὰ μὴ αἰσθάνωνται
 κόπωση (δηλ. νὰ μὴ πονῇ ἡ μέση των);

α) Καὶ οἱ ἄνδρες καὶ αἱ γυναῖκες ἔφερον ἐργαλεῖον
 εἰς τὴν ἀριστερὰν χεῖρα αὐτῶν (παλαμαριά) ἢ ὅπως
 ἔχον τρεῖς νυκτοδακτύλους. Δακτύ-
 λους (μικροὺς, παρακίβους καὶ)
 παλαμαριά — 14 — μικροῦ δακτύ-
 λου.

β) Περίβαλλον τῶν μικρῶν τῶν μετὰ (γ' νύκτ') δηλ.
 γυναῖκες.

- 2) Πώς ἐγένετο τὸ δεμάτιασμα ; Ποῖος ἔδενε τοὺς στάχους καὶ ποῖος τοὺς μετέφερε καὶ τοὺς παρέδιδεν ὡς χεριές, ἀγκαλιές ; Πώς ἐδέοντο· μὲ κοινὰ σχοινία, μὲ σχοινία κατεσκευασμένα ἀπὸ βελονοειδῆς θάμνους, π.χ. βροῦλα, σπάρτα κλπ. Κατὰ τὸ δέσιμον τῶν δεματιῶν μήπως ἐχρησιμοποιεῖτο καὶ ἐργαλεῖόν τι ; Περιγράψατε λεπτομερῶς τὴν ἐργασίαν ταύτην μετὰ παραθέσεως σχετικῶν σχεδιασμάτων ἢ φωτογραφιῶν.....

Τὸ δέκιμον ἰσχύει καὶ γίνεται μὲ (δεματικόν) κατεσκευασμένον ἀπὸ καλάμης μὲ τὴν βοήθειαν τῆς (παλαμαριᾶς), στριφοῦ.

- 3) Τὰ δεμάτια μετὰ τὸ δέσιμον ἀφήνοντο εἰς τὴν ἰδίαν θέσιν ἢ συνεκεντρώνοντο εἰς ὠρισμένον μέρος τοῦ θερισμένου ἀγροῦ ; Πόσα δεμάτια συνεκεντρώνοντο ἐκεῖ καὶ πῶς ἐποποθετοῦντο ;

Ἀφήνοντο ἐπὶ δύο ἢ περισσότερας κατόπιν συνεκεντρώνοντο εἰς μικροὺς θάμνους καὶ (ντουλγκουεζίνια) τῶν 18 δεματίων καὶ ὅσα ἀποθηκεύονται ἐνταυροειδῶς ἀνὰ δύο καὶ εἰς τὴν ποσὴν μόνον δύο.

μὲ τοὺς εἰς χεῖρας πρὸς τὰ μέσα.

2 θύραι Χ 8 δεματία = 16 + 2 δεματία εἰς τὸν οὐρανὸν = 18 δεματία

ε. Συγκομιδὴ τῶν γεωμήλων.

- 1) Ἀπὸ πότε ἤρχισεν ἡ καλλιέργεια τῆς πατάτας εἰς τὸν τόπον σας ; 14 ἔτη πρὶν τοῦ 1903.

Πότε γίνεται ἡ σπορά ἢ τὸ φύτευμα αὐτῆς.....

.....Κατὰ μῆνα Μαΐου.....
.....
.....

- 2) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ ἐξαγωγή (βγάλισιμο) τῶν γεω-
μήλων ἀπὸ τὸ χωράφι; Μὲ σκαπάνην, μὲ ἄροτρον ἢ μὲ
ἄλλον τρόπον. Περιγράψατε τὸ σχῆμα τῆς σκαπάνης, τοῦ
ἀρότρου κλπ. παραθέτοντες καὶ σχετικὸν σχέδιον αὐτῶν ἢ
φωτογραφίαν.....

.....Μετὰ συνηθισμένους τῶν π.σ.σ.....
.....

στ. Συγκομιδὴ τοῦ σανοῦ.

- 1) Ἐσυνηθίζετο παλαιότερον ἡ διατροφή τῶν ζώων κατὰ τὸν
χειμῶνα μὲ ξηρὰ χόρτα (π.χ. σανόν, τριφύλλι, βίκον); Ἐάν
ναί, περιγράψατε πῶς ἐγίνετο ἡ καλλιέργειά του, ἔπειτα ἡ
κοπή, ἡ ξήρανσις καὶ ἡ φύλαξις αὐτοῦ. Ναί, μὲ ἀκροχόρτο 'εκ
τῶν χορτοφυτῶν, μὲ τριφυλλί (λαζβένα), μὲ ῥόβη (ῥόβ), μὲ
λαδί (λαδί), μὲ μαλκίεμα τοῦ τριφυλλιοῦ γίνεται ὡς ἐπὶ τὸν ὄγκον
μετὰ τὸν ἡμέτερον, ἄλλο ἐν μετὰ τὸν Μάτιον καὶ αὐτοῦ γίνεται ἡ
σπορά ἐν ὅσον τὸ ἔδαφος διαμερίζεται ὑγρὸν. Θερίσματα ἀναδύμενα ἀπὸ τῆς
γνωμῆς ἀπὸ τῆς 20-30ης Μαΐου τρεῖς φορές τὸ ἔδαφος ἀπὸ 5-6 φορές τὸ
2) Πότε ἐθερίζετο ὁ σανὸς καὶ μὲ ποῖον ἐργαλεῖον (δρέπανον, κόσ-
ποτιστικὸν σαν κ.ἄ.). Κόβω

(Παραθέσατε καὶ σχεδιάσματα ἢ φωτογραφίας).....

.....Μετὰ μῆνα ἔσονται μετὰ τὸ ἔδαφος τὸ σελίδ 9-12.....
.....

- 3) Ξήρανσις τοῦ χόρτου καὶ δέσιμον. Ποῖα ἐργαλεῖα ἐχρησιμο-
ποιοῦντο; (Παραθέσατε μετὰ τῆς περιγραφῆς καὶ τὴν σχετι-
κὴν τοπικὴν λαϊκὴν ὀνοματολογίαν, ὡς καὶ σχεδιάσματα καὶ

- 5) Τὸ ἀλώνι ἀνήκει εἰς μίαν μόνον οἰκογένειαν ἢ εἰς περισσοτέρας ;
ἐὰν τοῦτο ἀνήκει εἰς πολλὰς οἰκογενείας, πῶς γίνεται ἡ χρή-
σις του, δηλ. μὲ ποίαν σειράν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

... εἰς μίαν οἰκογένειαν

- 6) Ἀπὸ πότε ἀρχεται τὸ ἀλώνισμα καὶ πότε λήγει ;

Ἀρχαῖς Ἀπριλίου καὶ λήγει εἰς τέλος Σεπτεμβρίου ..

- 7) Εἶδη ἀλωνιῶν (ἀναλόγως τῆς κατασκευῆς των)· π.χ. χωματά-
λωνο (μὲ δάπεδον ἐκ χώματος)· πετράλωνο (μὲ δάπεδον
ἐστρωμένον μὲ πλάκες).

(Περιγράψατε τὴν κατασκευὴν ἐκαστοῦ καὶ παραθέσατε σχέ-
διάσμα ἢ φωτογραφίαν αὐτοῦ) κατασκευάζεται μόνον χωματάλωνο.

Ἀρχικὸν καθάρισμα ἐν τῷ χωματῷ γίνεται ἐν βοήθειᾳ τῶν βοῶν (ζυδαίμο).

Κατόπιν ἐξορίζεται καὶ ἡ πετρίτις ἐκ τούτου διαβάνει καὶ ἔρχεται χωμάτα.

- 8) Πῶς ἐπισκευάζεται τὸ ἀλώνι ἐκαστοῦ ἔτος πρὸ τῆς ἐναρξέως τοῦ
ἀλωνισμοῦ· (π.χ. τοῦ χωματάλωνου· καθάρισμός αὐτοῦ καὶ
ἐπάλειψις τοῦ δαπέδου καὶ τοῦ γύρω τοιχώματος, ὅπου ὑπάρ-
χει, μὲ πηλὸν ἐκ χώματος ἢ συνήθως διὰ μείγματος κόπρου βοῶν
καὶ ἀχύρων) καθαρίζεται καὶ ἡ πετρίτις αὐτοῦ μὲ

μουλὸν ^{χίματος} ἐν τῷ ἰδίῳ ἀλώνιῳ ἢ ἐργασία αὐτὴ γίνεται μὲν δυνά-
μις ἀλλοῦ διαβάνει καὶ ἐπιλαμβάνει μετὰ τοῦ ἄλλου

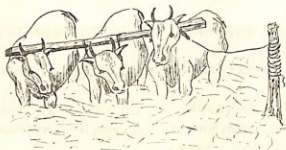
- 9) Ἡ ὡς ἄνω προετοιμασία τοῦ ἀλωνιοῦ καὶ ἡ ἐναρξίς τοῦ ἀλωνι-
σμοῦ γίνεται ὠρισμένην ἡμέραν καὶ ὥραν ;

Ἡ ἐναρξίς τῶν ἀλωνισμῶν γίνεται κατὰ τὴν ἀντίρροπον.
(Δευτέρα βραδύ).

- 10) Πῶς γίνεται ἡ τοποθέτησις εἰς τὸ ἀλώνι τῶν δεματιῶν, ὅπου
ὑπάρχει ἀλωνόστυλος, ὡς καὶ τὸ ἀπλωμα τῶν σταχυῶν πρὸς ἀλω-

νισμόν ; Περιγράψατε τὸν τρόπον τοῦτον ἢ οἰονδήποτε ἄλλον.

Δέν συνηδίσκει αὐτός ὁ ἑρπης.....

11) Πῶς γίνεται τὸ ἀλώνισμα τῶν σταχύων διὰ τῆς χρησιμοπο-
ήσεως ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).

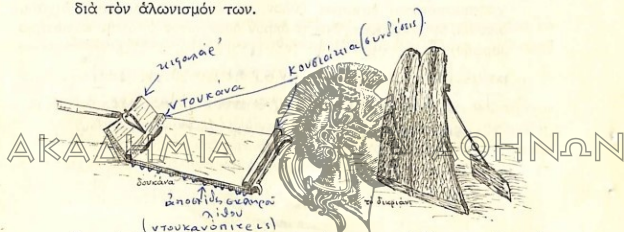
α) Ἀλώνισμα πρὸς ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων διὰ τῆς καταπατή-
σεως αὐτῶν ὑπὸ περιφερομένων ζῶων (βοῶν, ἵππων κλπ.).
Πολλαχοῦ τοποθετεῖται πρὸς τοῦτο καθέτως εἰς τὸ μέσον τοῦ ἀλω-
νιῦ ξύλινος στῦλος, ὕψους δύο μέτρων (καλούμενος στηχερός,
στρούλουρας, δουκάνη, βουκάνη κ.ά.), ἀπὸ τοῦ ὅποιου εξαρτῶν-
ται σχοινία, ὡς εἰς τὸ ἀνωτέρω σχεδιαγράφημα, διὰ νὰ συγκρατοῦν-
ται ἀπὸ τὸ ἕτερον ἄκρον τῶν τῶν ζῶα, ὥστε νὰ περιφέρωνται κυκλι-
κῶς, «νὰ ἔρχωνται γῦρες», καὶ οὕτω νὰ κόβουν τὰ στάχυα.....

Δέν συνηδίσκει ὁ ἄλλος αὐτός.....

β) Πῶς ζεύονται οἱ βόες, τὰ ἄλογα κλπ. διὰ τὸν τρόπον τοῦτον τοῦ
ἀλώνισμοῦ. Πῶς συνδέεται τὸ σχοινὶ ἀπὸ τὸν κάθετον ἀλώνο-
στυλον μὲ τὰ ζῶα; (Εἰς τινας τόπους δένεται τὸ σχοινὶ εἰς θηλειᾶς,
αἱ ὁποῖαι περιβάλλουν τὸν λαιμόν τῶν ζῶων. Εἰς ἄλλους τόπους
εἰς τὸ ἀλώνισμα διὰ τοῦ τρόπου τούτου δὲν ὑπάρχει στῦλος εἰς τὸ
μέσον τοῦ ἀλωνιῦ. Τὰ ἀλωνίζοντα ζῶα περιφέρονται συνδεδε-
μένα εἰς σειρὰν διὰ σχοινίου, τὸ ὅποιον σχηματίζει θηλειᾶς περὶ τὸν
λαιμόν ἐκάστου ζῶου. Περιγράψατε ὅπου ὑπῆρχεν (ἢ διατηρεῖται
ἀκόμη) ἀλώνισμός κατὰ τὸν ἕνα ἢ τὸν ἄλλον τρόπον, παραθέτον-

τες καὶ σχετικὰς φωτογραφίας ἢ ἰχνογραφήματα).....

- γ) Ποῦ ἀντὶ τοῦ ἀλωνισμοῦ διὰ τῶν ποδῶν χρησιμοποιεῖται καὶ μηχανικὸν ἀλωνιστικὸν μέσον· π. χ. χονδρὴ ἐπιμήκης σανὶ εἰς ἓν τεμάχιον ἢ δύο, προσαρμοζόμενα. Αὕτη ὠπλισμένη εἰς τὴν κάτω ἐπιφάνειαν διὰ κοπτερῶν μεταλλίνων ἐλασμάτων ἢ ἀποσχίδων σκληροῦ λίθου ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ζυγοῦ ἐζευγμένων ζώων, σύρεται δ' οὕτω κυκλικῶς ἐντὸς τοῦ ἀλωνίου ἐπὶ τῶν ἐστρωμένων σταχύων διὰ τὸν ἀλωνισμόν των.

Σημειώσατε, ἂν ἀπαντᾷ εἰς τὸν τόπον σας τὸ ἀλωνιστικὸν τοῦτο μηχανήμα ἢ ἄλλο τι, τὸ ὄνομα αὐτοῦ (π. χ. δουκάννα, δικριάνι, βωλόσυρος), περὶ τῆς κατασκευῆς του, τὸ σχῆμα καὶ τὰς συνθήεις διαστάσεις. Ἀπὸ ποῦ τὸ ἐπρομηθεύοντο παλαιότερον καὶ σήμερον. Ἐπίσης πῶς γίνεται ἡ χρῆσις του καὶ διὰ ποῖα δημητριακά. Ἠλωνίζοντο (ἢ ἀλωνίζονται) ὅλα τὰ δημητριακά με ἀλωνιστικὸν μηχανήμα; Μήπως π.χ. ἡ κριθὴ καὶ τὰ ὄσπρια (κουκκία, ρεβίθια κ.ἄ.) ἠλωνίζοντο διὰ τῶν ποδῶν ζώων ζευγνυομένων καὶ περιφερομένων ἐπὶ τῶν σταχύων τούτων; $\frac{1}{2}$ (ν. τουκάννα) κ.ἄ.

καὶ ὅς οὐκ ἔχρηται πλεονέκτημα διὰ τὸν ἀλωνισμόν ὅλων τῶν δημητριακῶν. Ἐννοεῖται ὅμως ὅτι οἱ ποδὲς τῶν ζώων ἐπὶ τῶν σταχύων μιν μηχανικῶς.

- δ) 'Από ποίαν ὥραν τῆς ἡμέρας ἀρχίζει ὁ ἀλωνισμός, κατὰ ποίαν δὲ διακόπτεται διὰ νὰ ἐπαναληφθῇ τὴν ἐπομένην. ;

Τὴν πρώτην καὶ ἑβδόμη καὶ ὅλην τὴν ἰδίαν ἡμέραν.

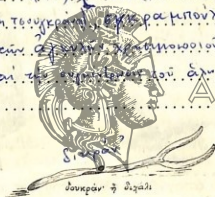
Διεύθυνση ή παραμονή (ώρας) ή Κυριακή:

- 12) Ποια άλλα άλωνιστικά έργα λέει είναι ἐν χρῆσει; (Εἰς τινας τόπους χρησιμοποιεῖται ἐπίμυκτες ξύλον, τὸ ὁποῖον, καλούμενον διχάλι, δικούλι, δουκράνι κλπ., ἔχει τὸ ἄκρον ὀδοντωτὸν ὑπὸ τὴν κατωτέρω μορφήν): τὸ δ. διμερὲν). τῆμεος (χαμπᾶς), μεγαλὸς χαμπᾶς, τομε-
π*

δίκουλι, δούκρανι κατ., έχει το ακρόν δούκρανι (το δούκρανι είναι η μορφή): τό ε.δ. δούκρανι). μικρός (χαμπάς), μεγάλος χαμπάς, του-
μούκ. (ζυγίη του χαμπά, δούκρα μπόντα, β. ε. χμ.)

* Τα ἔνδοξά ἐν ἀρχαῖς χρησιμοποιοῦνται κυρίως διὰ τοῦ

Διψύχου και του ερωτημένου του άνωθενός ήταν

- 13) Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἀλωνισμού ὁ γεωργὸς μὲ τὸ διχάλι ἢ τὸ
δικράνι, ἐρχόμενος γύρω εἰς τὸ ἀλώνι, ρίπτει ἐντὸς τοῦ κύκλου τὸν
ὁποῖον διαγράφουν τὰ ζῶα ἢ τὸ ἀλωνιστικὸν μηχανήμα τοὺς ἀκό-
πτους στάχους ;

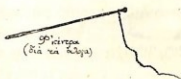
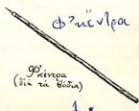
Na

- 14) Ἦτο ἐν χρῆσει εἰδικὴ ἀλωνόβεργα διὰ τὴν ὁδήγησιν καὶ τὸ κτύπημα τῶν ζώων ; (Ἐν Κρήτῃ λέγεται αὕτη βουκέντρι· ἀλλαχοῦ φ'έντρα). Πόσον μῆκος εἶχε καὶ ποία ἡ κατασκευὴ της ; (Σχεδιάσατε τὴν ράβδον αὐτὴν). (Βλέπε κατωτέρω εἰκόνα).....

Ναί, λέγεται φ'έντρα παλαιναγορίη. εκ ξύλου κρανίου.

ἔδωκεν μήκος περὶ τοῦ δύο (2) μέτρα φέροντα εἰς τὸ ἐν ἄκρῳ
μυρεὶν παρτίδα, τὸ (μινερεῖ) ἢ (οὐμπουλα).

- 15) Πώς λέγεται ἡ ἐργασία τοῦ ἀλωνίσματος ἐνὸς ἀπλώματος, δηλ. ἐνὸς στρώματος σταχύων ἐντὸς τοῦ ἀλωνιοῦ. (Ἐν Κρήτῃ καλεῖται δούλα). Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σίτου, κριθῆς, βρώμης κλπ. ἤλωνίζοντο καθ' ἡμέραν ... *4. ἡμερία λήγεται (αλων')*
καὶ ἡλωνί: μισθόνον. κ.τ.α. ε.τ.ρ.β.ι.ς.

- 16) Πώς λέγονται οἱ ἀλωνισθέντες στάχυες, προτοῦ λιχνισθοῦν διὰ τὰ ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα ἀπὸ τὸν καρπὸν ; (ἐν Κρήτῃ : μάλαμα)

λαμνί

- 17) Ποῖοι ἀλωνίζουσι : ὁ ἴδιος ὁ γεωργὸς με ἰδικά του ζῶα ἢ ὑπῆρχον (ἢ ὑπάρχουν ἀκόμη) εἰδικοί ἀλωνισταί (ἐν Αἰτωλίᾳ : βαλμάδες, δηλ. κοπάκηδες, καλούμενοι ἀλωνεραῖοι καὶ ἀγωγιάτες), οἱ ὅποιοι εἶχον βόδια ἢ ἀλογα καὶ ἀνελάμβανον τὸν ἀλωνισμόν

οἱ ἴδιοι γεωργοί.

- 18) Πλὴν τοῦ μέσου τούτου με ζῶα καὶ με ἀλωνιστικὸν ἐργαλεῖον ὑπῆρχον παλαιότερον εἰς χρῆσιν ἄλλα μέσα χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχυν· π.χ. τὸ κοπάνισμα αὐτῶν με χονδρὸν ξύλον (τὸν κόπανον) ἢ με ἄλλον τρόπον ; (βλ. κατωτέρω ἐν σελ. 26 εἰκόνα).

Τὸ κοπάνισμα. Τούτο παλαιά: κοπάνημα, στουμήμα ἢ τσίναμα.

- 19) Ὁ κόπανος οὗτος πῶς ἐλέγετο· ἐκ ποίου ξύλου κατασκευάζετο· πόσον μῆκος καὶ πᾶχος εἶχε καὶ ποῖον τὸ σχῆμά του ;

ἐκ μὲν κόπανος καὶ κατεσκευάζετο ἐκ δρυὸς ἢ πεύκης (μαραχάης). ἔῤχε μῆκος 0,60 μ. καὶ πᾶχος 0,06 μ.

- 20) Τὸ κοπάνισμα τῶν σταχύων ἐγένετο εἰς τὸ ἀλώνι ἢ εἰς τὴν αὐλήν; Διὰ ποῖα δημητριακὰ ἐγένετο (ἢ γίνεται) χρῆσις τοῦ κοπάνου (π.χ. φακῆς, ρεβιθίων κλπ.) εἰς τὸ χωράφι. Διὰ βιολιν, φακῆς, ρεβιθία...

κόπανος

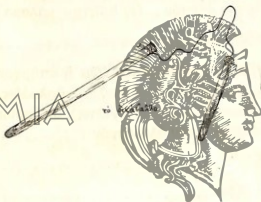

κόπανος στρογγύλος

ξύλο καμπύλον διὰ τὸ κοπάνησαι μικρὸν ἀντὶ δημητριακῶν...

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΔΟΗΝΩΝ

‘Υπὸ πόσων καὶ ποίων προσώπων ἐγένετο· μόνον ὑπὸ τῶν μελῶν τῆς οἰκογενείας ἢ καὶ συγγενῶν; Ἀνελάμβανον τὸ ἔργον τοῦτο ἄλλα πρόσωπα ἐπ’ ἀμοιβῇ; Πῶς ἐκαλοῦντο τὰ πρόσωπα αὐτά; Πῶς ἐγένετο τὸ κοπάνισμα τοῦτο διὰ τὰ δημητριακὰ μεγάλων παραγωγῶν;

Μόνον διὰ τῶν μελῶν αἰς οἰκογενείας τοῦ χωριῶν...

- 21) Ποῦ ἐτοποθετοῦντο (ἐξηπλοῦντο) οἱ στάχυες διὰ τὸ κοπάνισμα. Ἐγένετο τοῦτο ἀπ’ εὐθείας ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἢ ἐπὶ ξύλου; Πόσαι στρώσεις (δηλ. ἀπλώματα) σταχύων ἐκοπανίζοντο τὴν ἡμέραν; Τὸ κοπάνισμα ἀπέβλεπε μόνον εἰς τὸν χωρισμὸν τοῦ καρποῦ ἢ

καὶ εἰς τὴν ἀχυροποίησιν τῶν σταχύων ; (Περιγράψατε λεπτομερῶς τὸν τρόπον τοῦτον χωρισμοῦ τοῦ καρποῦ ἀπὸ τοὺς στάχους, παραθέτοντες σχεδιαγραφήματα ἢ φωτογραφίας)

Τὸ κοπάνημα καὶ ἀπαιλῆσις, γαλῆσι καὶ ἐρευνῶν ἐγὼ
ἐποίησα καὶ χονδρὰ μετὰ τὴν διατεταμένην ὑψομετρία (4x3 m).
Ἰσ. ληφθέντα << χράκρια >>

- 22) Κατὰ τὸ ἀλώνισμα διὰ τῶν ζῶων, ὡς ἐπίσης καὶ διὰ τοῦ κοπάνου, ἐτραγουδοῦντο τραγουδία ; Ἐάν ναι, ποῖα ;

Κατὰ τὸ κοπάνισμα μήπως ἔλεγοντο εἰδικὰ δίστιχα ἢ φράσεις διὰ τὸν συντονισμόν τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἐργασίας ;

Ἡ τραγουδιὰ ἐξ. διαφόρων ἀφαιρῶν καὶ ἰσ. ἄλλων ἐκ τῶν δημοτικῶν
τραγουδίων διατὰ καὶ ἀπομνημονεύει ἀλώνισμα ἐπὶ τὸν δίσκον
<< Ντουμάν >>

- 23) Πότε τὸ πρῶτον ἐγινε χρῆσις ἀλωνιστικῆς μηχανῆς εἰς τὸν τόπον σας.

Ποῖος τὴν ἐπρομηθεύθη (πρόσωπον, συνεταιρισμός κλπ.). (Περιγράψατε τὸν τρόπον λειτουργίας αὐτῆς)

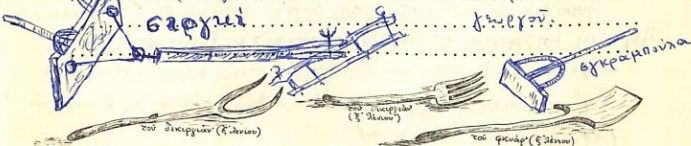
ΑΚΑΔΗΜΕΙΑ ΜΕΤΕΠΙΣΤΗΜΟΝ

1938. Μπαρτ. καὶ ἄλλοι ἀναγνώστες ἐκ τῆς
καὶ ἄλλοι ἐπὶ τὸν δίσκον ἐπὶ τὸν δίσκον ἐπὶ τὸν δίσκον.
β'. Λίχνισμα

- 1) Πῶς λέγονται οἱ ἀλωνισμένοι στάχυες, ἐτοίμασμένοι διὰ τὸ λίχνισμα (ἐν Αἰτωλίᾳ : λειῶμα, ἐν Κρήτῃ : μάλαμα). Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεῖται τὸ λειῶμα διὰ τὸ λίχνισμα ; πῶς λέγεται τοῦτο (εἰς Κρήτην : θρινάκι, εἰς Αἰτωλίαν καὶ Πελοπόννησον : δικριάνι, ἀλλαχοῦ : δικιργιάνι) καὶ ποῖον τὸ σχῆμα αὐτοῦ. Ὁ δὲ ἐκκαθαρισμὸς τῶν στάχων λέγονται << λαννί >>.

Τὰ << λαννί >> ἐκκαθαρίζονται καὶ τὰ << ἐκκαρπούλα >> ἢ καὶ τὸ (εὐρχί).

Τὰ (εὐρχί) ἐκκαθαρίζονται καὶ τὰ ἐκκαρπούλα ἐκκαθαρίζονται ἀπὸ τοῦ

Ὁ σχηματιζόμενος σωρὸς ἔχει σχῆμα στρογγύλον ἢ ἐπίμηκες ;
Προτοῦ ἀρχίσῃ τὸ λίχνισμα (ἀνέμισμα) πρὸς ἀποχωρισμὸν τοῦ ἀχύρου

ἀπὸ τὸν καρπὸν, καρφώνεται τι ἐπάνω εἰς τὸν σωρόν ; Μήπως μα-
χαίρι, τὸ θρινάκι ἢ ἄλλο τι ; Τί λέγεται κατὰ τὴν πράξιν ταύτην
καὶ πρὸς ποῖον σκοπὸν γίνεται τὸ ἔθιμον τοῦτο.....

Οὐ συγκρατῆρμος. ἐπεὶ ἔχει ἐκτὶς ἐπὶ κνήμῃς.....
Δὲν συνθίσεται νὰ μαρμάρηται ἐπὶ τοῦ σωροῦ ἔργα:-
ἴσον. ἢ ἄλλο τι. ἀντιμεινόν.....

- 2) Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον γίνεται τὸ ἀνέμισμα ; (Πῶς λέγεται τοῦτο :
φυτᾶρι, θρινάκι ; Ἰχνογραφήσατε τοῦτο.....

(Μικρὸς... γριαμπᾶς) ἔχει δέ το κατωτέρω ἐκτὶς:-
μετασπινναρῖνος. ἐξ' ὀλοκλήρον. ἐν ξύλῳ. Μεγαλὺ-
μικρὸς γριαμπᾶς. ἄλλος εἰς διαστάσεις < γριαμπᾶς > ἔχει
δίκην ἐν δὲ τὴν γόρτων
τοῦ ἀκτύρου καὶ τοῦ ἐκτε-
ρωτῶν εἰς τὸν ἀνεμῶνα.

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

- 3) Ποῖος λιχνᾶ (ἀνεμίζει) - ἄνδρας, γυναῖκα· εἰδικὸς λιχνιστὴς ἐπ' ἀμοιβῇ ;

Ὅσα ἐν τῶν μελῶν τοῦ ἀνεμίζοντος δύναται νὰ περᾶξουν τὴν
ἐργασίαν αὐτὴν.....

- 4) Πῶς λέγονται τὰ χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχύων, τὰ ὅποια μετὰ τὸ
λίχνισμα παραμένουν μετὰ τοῦ καρποῦ (εἰς τινὰς τόπους καλοῦν-
ται : κόντυλοι, κόμπια). Πῶς ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἀπὸ τοὺς κον-
τύλους ἢ τὰ κόμπια ; Ποῦ συνθίσζεται νὰ γίνεται δευτέρον ἀλώ-
νισμα διὰ τῶν ποδῶν τῶν ζώων, ὥστε νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος κλπ ;

Λίγνεται : κότβαλα. Ἀποχωρίζεται ὁ καρπὸς ἐκ τοῦ ξύλινου φτιάρε τοῦ
« φικιάρ » >> Ἐρίντο καὶ δευτέρον ἀλώνισμα μετὰ τὴν « ντουκάν » >>

Διότι νὰ ἀποφλοιωθῇ ὁ σῖτος ἐκ τοῦ λίλου ὅλου τοῦ ἀλώνισμα.

φικιάρ

- 5) Πῶς γίνεται ἡ ζεύξις τῶν ζώων διὰ τὸ δεύτερον, ὡς ἀνωτέρω, ἀλώ-
νισμα ; Ποῦ ἀπαντᾷται τὸ ἀλώνισμα τοῦτο· πῶς λέγεται ; (Ἐν

Κρήτη: ξεβαβούλισμα καὶ καρπολώνεμα)· διὰ ποῖα δημητριακὰ συν-
 ηθίζεται τοῦτο

- 6) Ἀφοῦ διὰ τοῦ λιχνίσματος (ἀνεμίσματος) ἀποχωρισθοῦν τὰ ἄχυρα,
 πῶς γίνεται ἡ διαλογή τοῦ καρποῦ ἀπὸ τὰ μετ' αὐτοῦ παραμείναντα
 χονδρὰ τεμάχια τῶν σταχυῶν (τοὺς κοντύλους, κόμπια κ.ἄ.) ;

Μετὰ τοῦ «φκιᾶς» καὶ μετὰ τοῦ «κόσκινου» δερμόνιον
 χιγκασθὲν τὰ (ντεμόνια). Ντεμόνια λήγονται τὰ κόσκινα
 ζιμὲνα. Ταῖς ποταῖς ἔχουν μετὰ τὴν ἔραϊν.

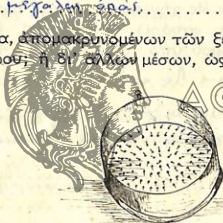
Γίνεται τοῦτο κατὰ τὸ ἀνέμισμα, ἀπομακρυνομένων τῶν ξένων αὐτῶν
 ὑλῶν ὑπὸ γυναικὸς διὰ σαρώθρου, ἢ δι' ἄλλων μέσων, ὡς π.χ. κοσκί-

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

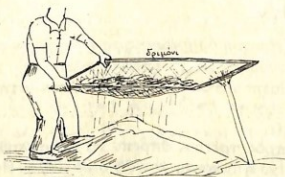
ΔΟΗΝΩΝ

κόσκινον ἡ δερμόνιον

κόσκινον ἡ ἀνέμισμα

δερμόνιον

νων με ὅπας διαφόρων μεγεθῶν· π.χ. με τὸ κόσκινον τὸ καλούμενον
 κατὰ τόπους: βολίστρης, δερμόνι, δορμόνι, δριμόνι, ρεμόνι κλπ.

(Περιγράψατε λεπτομερῶς τοὺς ἐν χρήσει παλαιότερον (ἢ καὶ σήμερον) τρόπους χωρισμοῦ τῶν κόκκων τῶν δημητριακῶν ἀπὸ τὰ ἄχυρα καὶ τὰς ἄλλας ὕλας. Ἰχνογραφήσατε δὲ ἢ παραθέσατε φωτογραφίας τῶν ἐν χρήσει ἐργαλείων καὶ σκευῶν)

1). Μὲ τὸ « ντιρεμόν » 2). Μὲ τὸ « κόκκινου » διαλῶς
 ὁ ποῖον ἐκκεῖται. ὁ σῖτος ἀπὸ τὰ χύματα καὶ 3) φιλό κόκκινου
 διαφιλό χύμα παρ' ἐμὸν. Ἀπαντα ἔδωκεν διρμάλινά καὶ
 στρογγυλά. Ἀφ' ἑκτον ἐνεφανίσθησαν « ντιρεμόνα » λιννο-
 βιδήσαν.

- 7) Ὅταν ἐτοιμασθῇ, ὡς ἀνωτέρω, ὁ καρπὸς σχηματίζεται εἰς σωρόν ;
 Μὲ ποῖον ἐργαλεῖον σωρεύεται ; Χαράσσεται ἐπὶ τοῦ σωροῦ σταυ-
 ρός ; Πῶς χαράσσεται καὶ ποία ἡ μορφή του. Μήπως ἐμπηγνύεται
 κατόπιν εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ σωροῦ τὸ ἐργαλεῖον τοῦ λιχνίσματος
 (θρινάκι, φτυάρι), ἐπακολουθεῖ δὲ καὶ προσκύνησις καὶ ἀσπασμός
 τοῦ σωροῦ ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ. Σχηματίζεται βωρὸς. Στεβεῖται.

ἔπειτα μὲ τὸ « δ' ἔπειτα » καὶ μὲ τὴν « κινεῖ »
 ὁ κρῖμας λα. ὁ κρῖμας εἰς τὴν κορυφὴν τοῦ ἐκ-
 παρ' ἐνὶ δια' νὰ μὴ καταβῇ. ὁ βωρὸς.

- 8) Ἀλλὰ ἔθιμα προτοῦ νὰ μεταφερθῇ ὁ καρπὸς (σῖτος, κριθή κλπ.)
 εἰς τὴν ἀποθήκην.

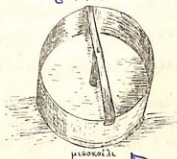
οὐδὲν.

- γ'. 1) Ποῖαι ὀφειλαὶ πρὸς τρίτους ἔπρεπε νὰ καταβληθοῦν εἰς εἶδος ἀμέσως
 εἰς τὸ ἀλώνι π.χ. ἡ δεκάτη, κοινῶς δεκάτισμα. Ποία ἦτο ἡ συνθήθεια.
 Ἦρχετο ὁ δεκατιστής εἰς τὸ ἀλώνι ; Μὲ ποῖον μέτρον (δοχεῖον) ἐγίνετο
 ἡ μέτρησις τοῦ σίτου, τῆς κριθῆς κλπ., διὰ τὴν εἵπραξιν ὑπὸ τοῦ
 δεκατιστοῦ τοῦ « δεκάτου ». (Σημειώσατε τὸ ὄνομα τοῦ μετρητοῦ, τὴν

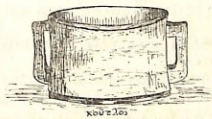
χωρητικότητα του εις ὀκάδας, εις κοιλὰ κλπ., παραθέσατε δὲ καὶ ἰχνο-
γράφημα αὐτοῦ· βλ. κατωτέρω σχετικὰς εἰκόνας). «δεκάτη» «δεκάτ».

ἤρχετο εἰς τὸ ἄλωνι με μέτρον ξυλινόν τὸ «δ'νικ'» χωρητικότητος 6 ὀκά-
δων, ὁ δεκάτην δὲ «δοῦμπα» τὸν ἀποφυρὸν ἀαφραῖας μεταφορᾶς τοῦ

παράχλυνος εἶλον, ὁ δεκάτην δὲ «κατάρτην» τὸν ἑωρὸν μετ' αὐτοῦ μέρος τοῦ «δ'νικ'»
«δ'νικ'»
ἡ χρεὶσὶς τοῦ παλαιάρχου τῶν δεκάτων.

μισσοκύλι

κούπελος

2) Ποῖα ἄλλα βάρη κατεβάλλοντο εἰς εἶδος εἰς τὸ ἄλωνι ;

- τὸ παπαδιάτικο,
- τὸ ἀγροφυλακιάτικο,
- τὸ γυφτιάτικο,
- τὸ ἄλωνιάτικο κλπ.

Σημειώσατε τὰ ἐν χρήσει παλαιότεραν μέτρα τῶν δημητριακῶν (ὄνομα,
χωρητικότης, σχῆμα, καὶ παραθέσατε ἰχνογραφήματα ἢ φωτο-
γραφίας αὐτῶν)

Τὸ «δ'νικ'» χωρητικότητος 6 ὀκάδων.....

3) Ποῦ ἀπεθηκεύετο κατόπιν ἡ παραγωγή (ὁ καρπὸς) ὑπὸ τοῦ γεωργοῦ
ἐντὸς τῆς οἰκίας (εἰς ποῖα δοχεῖα) ἢ εἰς ἀγρούς ἐντὸς εἰδικῶν λάκ-
κων ; (Σημειώσατε λεπτομερῶς εἰς ἐκάστην περίπτωσιν τὰς σχετι-
κὰς συνηθείας) εἰς ξυλινὰς ἀποθήκας «δοῦμπα» ἐντὸς τῶν οἰκιῶν, εἰς
μυχαῖα κοφίνια καὶ εἰς μεγάλους πύθους (γκουντρούλια) ἐντὸς
ἡρώων καὶ ἡρώων ἀγρῶν, διατρίβων γόβων τῶν τοῦρκων.....

4) Τὸ ἄχυρον ποῦ ἀπεθηκεύετο. Εἰς ἀποθήκην (ἄχυρῶνα) ἐντὸς τοῦ
χωρίου ἢ εἰς τὸν ἀγρὸν καὶ παρὰ τὸ ἄλωνι. Πῶς ἐγένετο ἡ ἀποθή-

κευσις εἰς τὴν ὑπαιθρον ;
 εἰς ἀκρωῶνα ἐνὶ ὧς ἡς αὐλῆς ἢ ἐν ἐχόρῳ κ).
 οἰκίας.

5) Πῶς ἐγίνετο (ἢ γίνεται) ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου. Κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ
 θερισμοῦ ἀπὸ τούτων καλυτέρους στάχυν ἢ μετὰ τὸ ὀλῶνισμα ; ...

εἰς τὸ ὀλῶνι, πρὸ τοῦ ὀλῶνισμοῦ, ἐν τῶν παλαιῶν ἐρωτησίων
 ὡς ἐξ ἧς : Ἀφαιρεῖτο ἀπὸ ἑνα ἑκατονταίων ἢ κορυφῇ.
 καὶ ἡ βάσις καὶ ἐκρατεῖτο τοῦ μεταίου τμήμα αὐτοῦ διὰ
 τὸν σπόρον.

6) Μήπως ὅπου γίνεται ἡ διαλογὴ τοῦ σπόρου πρὸ τοῦ θερισμοῦ κατα-
 σκευάζεται τότε ἢ μετὰ τὸν θερισμὸν πλέγμα (πλεκτὴ) ἐκ σταχύων,
 τὸ ὅποιον ἀναρτᾶται εἰς τὸ εἰκονοστάσιον ἢ ὀπισθεν τῆς θύρας κλπ ; ..

..... ὅχι

Πῶς λέγεται ἡ πλεκτὴ αὕτη ; Ποῖον τὸ σχῆμα τῆς ποῦ φυλάσσεται.
 πρὸς ποῖον σκατὸν καὶ ἐπὶ πόσον χρόνον ;

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΑΝ

Δ'. ΕΤΗΣΙΑ ΠΥΡΑΙ

α'. 1) Κατὰ ποίας ἡμέρας τοῦ ἔτους λαμβάνει χώραν κατ' ἔθιμον εἰς τὸν
 τόπον σας ἀνάμμα φωτιᾶς εἰς τὸ ὑπαιθρον. (Π.χ. παραμονὴ Χριστου-
 γέννων, ἑσπέρas 23 Ἰουνίου (Κληδόνου), Ἀποκριές, πρώτη Μαρ-
 τίου, Πάσχα (κάψιμο τοῦ Ἰούδα), ἑσπέρas τῆς 31 Αὐγούστου κλπ.)

ἡ λαμβάνει χώραν τὸν Ἀπρίλιον.
 τὴν Κυριακὴν τῆς Τροφάριον.

Εἰς ποίας ἡμέρας, ποῖαν ὥραν καὶ εἰς ποῖον μέρος ;

τὴν ἑσπέραν τῆς Τροφάριον καὶ τὴν ὥραν
 τοῦ ἁγίου γένης τῆς πλατείας καὶ εἰς τὴν γηλονίαν.

2) Πῶς λέγεται ἡ φωτιά αὐτή; (π.χ. φανός, ἀφανός κλπ.).....

« Τ' ἀφύλλ' - τ' ἀψύλλ' »

β'. 1) Ποιοὶ ἀνάπτουν τὴν πυράν' παιδιά, ἡλικιωμένοι, ποῖος ἄλλος; ...

Ταῖ παιδία

2) Ποῖος ἢ ποιοὶ συλλέγουν τὰ ξύλα, θάμνους κλπ. διὰ τὴν πυράν.

Τὰ κλέπτουν; "Αν ναί, ἀπὸ ποῖον μέρος;

Ταῖ παιδία συλλέγουν τὰ ξύλα τὰ ἅπαντα πλεονάζον ἀπὸ

τοῦ ἔρᾶς

3) Πῶς γίνεται ἡ συγκέντρωσις των. (Περιγράψατε λεπτομερῶς)

ἔτι ἑωρὸν μικρὸν συγκεντρύνον τὰ ξύλα αὐτὰ τὰ ἅπαντα

ἔρᾳ (κλίττον) ἀπὸ ἑρᾶς αὐτῆς οἰκῶν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

γ'. Ποῖαι αἱ συνήθειαι εἰς κάθε τόπον διὰ κάθε πυράν;

1) Προσευχαί, διάφοροι ἐπικλήσεις, ἑορκια, ἄσματα, κρότοι, θόρυβος.
Καταγράψατε τὰ σχετικὰ κείμενα

ἔπειθ' οὖσαν τὰ παιδία τὴν ἀντιμεκίην πυράν φωνάζοντας:

« γένεσθι φύλλ' ἀπ' ταῖς παιδίαι ναὶ πάντι τὸ νικηδὶς »,

(Φύγετε φύλλοι ἀπ' ταῖς παιδίαι καὶ πάντεσσι παντελεμένους.)

καλῶς ἰστέως βράβοντες διέσσορα ἐνικυνέματα ...

2) Πηδήματα, χοροὶ γύρω ἀπὸ τὴν πυράν. (Περιγραφή λεπτομερῆς)

Μέσσοραν (ἑρᾶ) ἔπειθ' οὖσαν ταῖς παιδίαι, ~~καὶ~~ οἱ ἑκφυβί

μαὶ οἱ κρῆσσι τὴν πυράν ἐκὼς καὶ ὡς ἔλκευ πέρουτας

παὶ ἀνωτέρω διὰ τοῦ φύλλου καὶ φωνάζοντας δυνατὰ.

- 3) Τί καίονται εἰς τὰς πυράς αὐτάς· (κάψιμον τροχοῦ ἀμάξης, λου-
λουδιῶν τοῦ Μάρτη, τοῦ στεφάνου τῆς Πρωτομαγιάς κλπ.)

Σύλα διαφόρων τοῦ Γρηγορίου

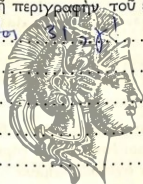
- 4) Καίονται (ἢ ἐκαίοντο) ὁμοιώματα· π.χ. κατὰ τὸ Πάσχα ὁμοίωμα
τοῦ Ἰούδα (περιγράψατε λεπτομερῶς)

ὁ Χρ.

- 5) Παραθέσατε λεπτομερῆ περιγραφὴν τοῦ ἐθίμου εἰς τὸν τόπον σας

ὡς ἡμεῖς ἐς τὴν πόλιν

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

Μ 0 5

Τόν κ. ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΝ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

ΕΙς

Πραγγι

ΑΚΑΔΗΜΙΑ

ΑΘΗΝΩΝ

